WÓJT GMINY SICIENKO
Piotr Chudzyński

RAPORT Z WYKONANIA W 2024 ROKU GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I EFEKTÓW JEGO REALIZACJI

Podstawa prawna realizacji programów:

1. Ustawa z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
3. Uchwała Rady Gminy Sicienko Nr XLV/388/22 z dnia 29 grudnia 2022 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025.
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Sicienko, 2025-05-22

ZADANIA ZREALIZOWANE W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Podstawą prawną rozwiązywania problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025 określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 41 ust. 1 tej ustawy, a źródłem jego finansowania były opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości musi być przeznaczony na realizację programu i nie może być przeznaczony na inne cele. Program został opracowany w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, rekomendacje Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, sprawozdania z realizacji programów, warsztatów i zajęć dla uczniów, rodziców oraz nauczycieli, diagnozy szkolne, a także wnioski ze współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sicienku, Zespołem Kuratorskiej Służby ds. Dorosłych Sądu Rejonowego w Nakle, Zespołem Interdyscyplinarnym, terapeutami, socjoterapeutami, dyrektorami szkół oraz pedagogami szkolnymi.

W 2024 roku realizowano m.in. następujące zadania w ramach GPPRPA:

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA MIESZKAŃCÓW GMINY SICIENKO UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU

Działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w Sicienku

W ramach działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do dorosłej społeczności lokalnej na terenie Gminy Sicienko funkcjonuje Rodzinny Punkt Konsultacyjny. Do czerwca 2024 r. placówka mieściła się przy ul. Bydgoskiej 6 w Sicienku. Od 6 czerwca 2024 r. została przeniesiona do nowo zmodernizowanych pomieszczeń przy ul. Sportowej 2, gdzie kontynuuje swoją działalność. Punkt jest dostępny dla mieszkańców w godzinach rannych, popołudniowych i wieczornych, a warunki lokalowe gwarantują osobom zgłaszającym się do punktu dyskrecję i komfort psychiczny. Jest on „pomostem", który łączy mieszkańców gminy z zakładami lecznictwa odwykowego. Zadaniem punktu nie jest samodzielne prowadzenie terapii uzależnienia od alkoholu, ale przede wszystkim zmotywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia działań mających na celu rozwiązanie problemu, a także wskazywanie możliwości wyjścia z trudnej sytuacji. Ważnym zadaniem było stworzenie takich warunków lokalowych i godzin otwarcia RPK, które gwarantowałyby dyskrecję osobom zgłaszającym się do niego.

Prowadzenie Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego stanowi jeden z głównych kierunków działań w zakresie udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, osobom uzależnionym od alkoholu, współuzależnionym, pomocy prawnej osobom doświadczającym przemocy domowej oraz pomocy psychologicznej osobom będącym w stanie kryzysu wymagających wsparcia psychologicznego.

Główne cele działalności RPK na terenie Gminy Sicienko to:

1) zwiększenie wiedzy mieszkańców Gminy Sicienko w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy domowej,
2) zmniejszenie poziomu bezradności osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych oraz osób doświadczających przemocy domowej,

3) motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach lecznictwa odwykowego, kierowanie tych osób do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych,
4) motywowanie osób pijących szkodliwie i ryzykownie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
5) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
6) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia oraz informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.

Wymienione cele były realizowane poprzez następujące działania:

1) całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
2) dokonanie wstępnej diagnozy i oceny sytuacji rodzinnej,
3) informowanie o możliwości pomocy oraz kompetencjach poszczególnych służb, które mogą zaangażować się w profesjonalną systemową pomoc dla osoby uzależnionej, jej rodziny,
4) udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz ich rodzinom,
5) uruchomienie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy domowej.

RODZINNY PUNKT KONSULTACYJNY oferował w roku 2024 mieszkańcom Gminy Sicienko, w ramach poradnictwa specjalistycznego, następującą pomoc:

a) pomoc psychologiczną skierowaną do osób dorosłych będących w stanie kryzysu

W roku 2024 została podpisana umowa z Pracownią Terapii i Psychoedukacji na świadczenie usług psychologicznych dla osób dorosłych będących w stanie kryzysu.

Do podstawowych obowiązków psychologa należało:

- całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- prowadzenie konsultacji zgodnie z kodeksem etycznym zawodu psychologa,
- informowanie o możliwości pomocy oraz kompetencjach poszczególnych służb, które mogą zaangażować się w profesjonalną systemową pomoc psychologiczną dla osoby będącej w stanie kryzysu i jej rodziny,
- prowadzenie ścisłej współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w celu udzielenia pomocy.

Faktyczna wartość umowy – 12.480,00 zł. Do psychologa zgłosiło się 163 osób, które otrzymały 215 porad.

b) pomoc psychoterapeuty uzależnień

W ramach zawartej umowy osoby uzależnione korzystały z pomocy psychoterapeuty uzależnień, do którego obowiązków należało:

- całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- informowanie o możliwości pomocy oraz kompetencjach poszczególnych służb, które mogą zaangażować się w profesjonalną systemową pomoc dla osoby uzależnionej i jej rodziny,
- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach lecznictwa odwykowego, kierowanie tych osób do leczenia specjalistycznego
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz ich rodzinom,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia oraz informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,
- uruchomienie interwencji, za zgodą osoby doznającej przemocy, w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy domowej,
- przygotowywanie opinii dotyczących uzależnienia od alkoholu osób kierowanych do RPK,

- prowadzenie ścisłej współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym poprzez sporządzenie informacji o osobach i sposobach rozwiązywania problemów osób uzależnionych od alkoholu,
- informowanie o ruchach samopomocowych,
- udzielanie wsparcia, prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji życiowej osób uzależnionych lub współuzależnionych,
- konsultacje telefoniczne.

Faktyczna wartość umowy – 13.041,66 zł. Ilość konsultacji: 267. Liczba przyjętych osób: 111.

W ramach działalności RPK sfinansowano także:

1) **Opłaty za telefon:**
   Specjalista zatrudniony w RPK w Sicienku w trakcie wykonywania swoich obowiązków odbiera telefony, informując o możliwościach pomocy w ramach tzw. „Telefonu zaufania".
2) **Zakup ulotek o charakterze informacyjnym propagującym działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego**
   Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przygotowała projekt i zleciła firmie zewnętrznej wydruk ulotek informujących o godzinach przyjęć specjalistów zatrudnionych w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym. Ulotki rozpowszechniono na terenie Gminy Sicienko oraz wśród podmiotów współpracujących.
3) **Zakup materiałów i wyposażenia**
   W ramach poprawy jakości pracy osób zatrudnionych w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym w Sicienku dokonano zakupu niezbędnych materiałów i wyposażenia.

Finansowanie kosztów badania przez biegłego psychiatrę sądowego i psychologa osób w przedmiocie uzależnienia na potrzeby wniosków kierowanych do Sądu Rejonowego o wszczęcie postępowania w celu poddania się leczeniu przymusowemu

Ze środków profilaktyki ponosi się koszty badania osoby uzależnionej przez biegłego psychiatrę sądowego i biegłego psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Z dwiema osobami, które znajdują się na liście biegłych psychiatrów, psychologów i specjalistów psychoterapii uzależnień uprawnionych do wydawania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przy Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy sporządzono stosowne umowy, na mocy których przygotowują opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
Koszty badania przez biegłych i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wyniosły w 2024 roku 2024,5 zł.

Finansowanie kosztów sądowych zgodnie z ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

W ramach gminnego programu sfinansowano koszty postępowania sądowego związane ze złożeniem wniosku przez GKRPA do Sądu Rejonowego o zobowiązanie uczestnika do podjęcia leczenia odwykowego.
W 2024 roku GKRPA prowadziła 7 postępowań w sprawie zobowiązania osoby do podjęcia leczenia odwykowego. GKRPA skierowała do Sądu Rejonowego w Nakle 3 wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.
Koszty postępowań sądowych wyniosły 300,00 zł.

UDZIELANIE RODZINOM,W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE, POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE

Prowadzenie dyżuru przy telefonie zaufania

Zgodnie z zawartą umową w 2024 roku w RPK w Sicienku prowadzony był dyżur przy Telefonie Zaufania przez psychologa. Do podstawowych obowiązków osoby dyżurującej należało:

- w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia oraz informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,
- informowanie o ruchach samopomocowych,
- udzielanie wsparcia, prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji życiowej osób uzależnionych lub współuzależnionych,
- konsultacje indywidualne dla osób uwikłanych w problemy przemocy w rodzinie, jeżeli osoba wymaga wsparcia psychologicznego po uprzednim umówieniu się na konsultację psychologiczną.

Poniesiony koszt zadania – 11.040,00 zł. Udzielono ogółem 178 porad i konsultacji psychologicznych. Skorzystało ogółem 104 osób.

Problemy:

Osoby korzystające z RPK zgłaszały się z następującymi problemami:

1) przemoc fizyczna oraz psychiczna,
2) problemy uzależniania od alkoholu oraz współuzależnienia,
3) problemy innego rodzaju.

Pomoc prawna dla osób doświadczających przemocy domowej

W roku 2024 została podpisana umowa z Kancelarią Prawną na realizację porad prawnych dla osób doświadczających przemocy domowej.

Do podstawowych obowiązków adwokata należało:

- całościowe rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- udzielenie porady prawnej,
- informowanie o możliwościach pomocy oraz kompetencjach poszczególnych służb, które mogą zaangażować się w profesjonalną systemową pomoc osobie doświadczającej przemocy,
- pomoc osobie doświadczającej przemocy w sporządzeniu wniosku, pozwu lub zawiadomienia odpowiednich służb o stosowanej przemocy,
- prowadzenie ścisłej współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w celu udzielenia pomocy osobie doświadczającej przemocy i jej rodzinie.

Poniesiony koszt zadania – 4.206,6 zł. Łącznie porad prawnych udzielono 29 osobom.

Promocja ogólnopolskiego systemu pomocy ofiarom przemocy „Niebieska Linia" poprzez współfinansowanie telefonu zaufania, zgodnie z porozumieniem

Zgodnie z podpisanym porozumieniem w sprawie współfinansowania Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii - Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, ze środków profilaktyki współfinansuje się działalność w/w instytucji. Osoby dyżurujące przy telefonie 0-800-154-030 pracują codziennie od godz. 17:00 do 21:00. Są to prawnicy, psycholodzy, osoby przeszkolone w zakresie mediacji rodzinnych. Zgodnie z zawartym porozumieniem kwota z tytułu współfinansowania Niebieskiej Linii stanowi iloczyn liczby mieszkańców na stałe zamieszkujących w gminie według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

W roku 2024 (częściowe dane ze sprawozdania):
- zarejestrowano i poprowadzono 154 nowe sprawy indywidualne,
- udzielono 571 porad prawnych,
- udzielono 359 porad psychologicznych,
- udzielono 197 konsultacji terapeutyczno-psychologicznych,
- udzielono porad internetowych 12 osobom.

W związku ze znaczącą liczbą telefonów anonimowych, nie jest możliwe precyzyjne określenie liczby porad i konsultacji udzielonych mieszkańcom poszczególnych gmin województwa kujawsko-pomorskiego.

Sprawozdanie merytoryczne i finansowe stanowi załącznik do zawartego porozumienia dotyczącego wspólnej realizacji i wspólnego uczestniczenia w finansowaniu zadania o nazwie Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia Pogotowie dla Ofiar przemocy w rodzinie.

W ramach prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych przekazano na tablice ogłoszeń do poszczególnych sołectw, Ośrodków Zdrowia w Sicienku i Kruszynie, Domu Kultury, świetlic, szkół, Gminnej Biblioteki Publicznej, Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sicienku ulotki propagujące działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia" oraz informację dot. Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Poniesiony koszt zadania w roku 2024 – 511,75 zł.

Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych

W ramach prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych zakupiono ulotki i plakaty, dostępne przez cały rok dla mieszkańców Gminy Sicienko. Materiały informacyjne przekazano również do GOPS w Sicienku oraz do ośrodków zdrowia.

PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII, W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM PROWADZENIE POZALEKCYJNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH

Współczesna profilaktyka wyróżnia trzy poziomy oraz wskazuje cele i formy działania najbardziej dla nich właściwe:

Profilaktyka uniwersalna[1] – ukierunkowana na całe populacje. Są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji oraz wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania uniwersalne są realizowane na przykład w populacji dzieci i młodzieży, młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej

[1] Rekomendacje o realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów Alkoholowych Parpa - Warszawa

lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe niż przeciętne ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

Profilaktyka wskazująca – ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

Prowadzenie i finansowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży

Zajęcia socjoterapeutyczne to jedna z form pomocy psychologicznej. Zadaniem socjoterapii jest wspomaganie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz pojmowaniu rzeczywistości poprzez realizację celów rozwojowych, edukacyjnych i terapeutycznych. Grupa socjoterapeutyczna może liczyć do 10 osób. Grupy dzieci powinny być organizowane w przedziałach wiekowych 7-10 lat, 11-12 lat oraz 13-15 lat. Socjoterapeutą może być osoba posiadająca wyższe wykształcenie oraz ukończone studia podyplomowe w zakresie socjoterapii. W 2024 r. z programu skorzystało 25 uczniów.

Zajęcia socjoterapeutyczne mają kilka zadań:

- umożliwianie dzieciom zdobywania wiedzy o nich samych,
- umożliwianie dzieciom zdobywania wiedzy o otoczeniu społecznym i obowiązujących w nim zasadach,
- uczenie dzieci postaw i zachowań prospołecznych,
- korygowanie zachowań i postaw niepożądanych,
- rozwijanie poczucia przynależności.

Poniesiony koszt zadania w roku 2024 – 11.060,00 zł.

Realizacja w szkołach programów profilaktyczno-wychowawczych

„Spójrz inaczej”

Jest to program profilaktyczno-wychowawczy realizowany w szkołach na terenie Gminy Sicienko, rekomendowany przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Jego skuteczność została potwierdzona na podstawie badań. Celem zajęć jest nauczenie dzieci rozumienia siebie i innych, lepszego radzenia sobie z różnymi problemami, umiejętności współżycia z innymi oraz znajdowanie oparcia w trudnych sytuacjach, tak aby w przyszłości nie sięgać po środki uzależniające. Większość

treści zawartych w programie dotyczy zagadnień typowo wychowawczych (nauka dialogu, współpracy w klasie, odważnego wyrażania swoich poglądów, prezentowania wartości i wspólnego analizowania konkretnych sposobów ich realizowania w relacjach międzyludzkich). Uzupełnione są one treściami profilaktycznymi związanymi z używaniem trujących i zmieniających świadomość substancji. W 2024 r. z programu skorzystało 44 uczniów.
Koszt zadania w roku 2024 – 4.830,00 zł.

Finansowanie zajęć sportowych

Zajęcia sportowe są organizowane już od wielu lat. Mają one być dla młodych ludzi alternatywą spędzania czasu wolnego, a także umożliwiać rozwój fizyczny. W 2024 roku sekcje sportowe prowadzone były w 2 dyscyplinach – piłce siatkowej oraz szachach. Z zajęć skorzystało 70 uczniów.
Zajęcia sportowe nie mogą stanowić jedynej i samodzielnej strategii profilaktycznej. Powinny być integralnym elementem programu profilaktycznego, uwzględniającego szeroki zakres zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia i spełniać określone kryteria, pozwalające na stwierdzenie, że mogą konstruktywnie wpływać na postawy młodych ludzi wobec używek. Zajęcia sportowe powinny odwoływać się do strategii profilaktycznych (np. osobistych decyzji abstynenckich, przekonań normatywnych), a także powinny wzmacniać czynniki chroniące, zwłaszcza poprzez ukazywanie autorytetów promujących wzorzec trzeźwości.
Poniesiony koszt zadania w roku 2024 – 13.744,46 zł.

Finansowanie zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży oraz zajęć uczących konstruktywnego sposobu spędzania wolnego czasu

W 2024 roku w niżej wymienionych gminnych szkołach realizowano programy z zakresu zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży:

NAZWA SZKOŁY	NAZWA PROGRAMU
Szkoła Podstawowa w Kruszynie	Grupa teatralna 13+
Szkoła Podstawowa w Strzelewie	Koło teatralne
Szkoła Podstawowa w Strzelewie	Drużyna harcerska
Szkoła Podstawowa w Strzelewie	Zajęcia wokalno-instrumentalne
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Samsiecznie	Drużyna harcerska
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Samsiecznie	Koło przyrodnicze „Świat wokół nas”
Przedszkole Samorządowe w Trzemiętowie	Zajęcia taneczne „Tańczące przedszkolaki”

Z powyższych zajęć skorzystało 141 uczniów.
Faktyczna wartość zrealizowanych umów – 13.700,00 zł.

Organizacja profilaktycznych półkolonii w szkołach

W 2024 roku we wszystkich szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Sicienko, odbyły się gminne półkolonie „Z profilaktyką na Ty”, w których wzięło udział łącznie 195 dzieci. Zorganizowano dla nich szereg atrakcji, jednocześnie rozwijających ich umiejętności interpersonalne, samoświadomość oraz utrwalających postawy wolne od uzależnień. Zajęcia odbywały się zarówno w szkołach, jak i na rozwijających wycieczkach do ciekawych miejsc. Celem organizacji półkolonii było stworzenie dzieciom warunków do ciekawego i aktywnego spędzania wolnego czasu, realizacja programów profilaktycznych, pomoc w przezwyciężeniu trudności rówieśniczych, dbałość o relacje z rówieśnikami oraz zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa

i akceptacji. Pozytywny odzew oraz chęć kontynuowania przedsięwzięcia w kolejnych latach wskazuje na osiągnięcie założonych celów.
Poniesiony koszt półkolonii – 86.584,07 zł

Organizacja festynów i pikników rodzinnych

W 2024 roku Gmina Sicienko zorganizowała szereg festynów i pikników rodzinnych, w tym Majówkę oraz Dożynki Gminne, które przyciągnęły tłumy mieszkańców. Te wyjątkowe wydarzenia były prawdziwym świętem dla całych rodzin, oferując mnóstwo atrakcji zarówno dla dzieci, jak i dorosłych. Uczestnicy mogli cieszyć się zabawami i konkursami, a dzieci biegały z uśmiechami na twarzach, korzystając z bezpłatnych dmuchanych zjeżdżalni czy walców wodnych. Dorośli delektowali się pysznymi potrawami, a kolorowe stoiska z balonami i malowaniem twarzy dodawały festynom radosnej atmosfery. Dodatkowo kąciki ze zwierzętami wzbudzały ogromne zainteresowanie. Wszystkie atrakcje cieszyły się dużym powodzeniem, a wydatki na nie zrealizowane okazały się inwestycją w integrację społeczności lokalnej.
Poniesione koszty – 9.000,00 zł

Organizacja profilaktycznych biwaków, konkursów - formy aktywnego spędzania czasu

W 2024 roku Gmina Sicienko organizowała wiele wydarzeń i biwaków profilaktycznych, promujących wartości rodzinne oraz aktywne spędzanie wolnego czasu przez młodzież, z dala od używek i technologii. Wśród nich był III Jakubowy Rodzinny Rajd Rowerowy z około 150 uczestnikami oraz biwak drużyn harcerskich z terenu Gminy Sicienko, w którym wzięło udział 36 harcerzy z trzech drużyn (34 Drużyna Harcerska „Wędrowne Ptaki" z Samsieczna, 3 Drużyna Harcerska „Kamyki" ze Strzelewa oraz Drużyna „Szare Szeregi" z Kruszyna). Gmina zacieśniła także współpracę z Policją, która na terenie naszej Gminy prowadzi wzmożoną działalność profilaktyczną. Przykładem tej kooperacji była organizacja II edycji Konkursu Filmowego „Bezpieczni w Ruchu Drogowym", realizowanego we współpracy z Komisariatem Policji w Koronowie oraz Polskim Związkiem Motorowym z Bydgoszczy.
Poniesione koszty – 8.349,13 zł

Program spotkań z osobami w wieku senioralnym poświęconych uzależnieniom behawioralnym

Działania profilaktyczne podjęte przez Gminę Sicienko w 2024 roku obejmowały nie tylko najmłodszych odbiorców. Do funkcjonującego na terenie Gminy Centrum Rozwoju i Opieki Seniora w Mochlu uczęszcza coraz więcej osób starszych korzystających ze wsparcia, edukacji i troski zapewnianej przez zespół terapeutów, opiekunów, pedagogów i psychologów. W ramach współpracy z Wyższą Szkołą Gospodarki w Bydgoszczy Gmina Sicienko w 2024 roku przeprowadziła program spotkań z osobami uczęszczającymi do Centrum, mający na celu nabywanie wiedzy i umiejętności z zakresu profilaktyki uniwersalnej w obszarze e-uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki uzależnienia seniorów od telewizora. Zajęcia prowadzone były w grupach oraz indywidualnie, miały formę warsztatów i obejmowały również zakres uzależnień od środków psychoaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem alkoholu. Zastosowana została profilaktyka wejścia w uzależnienie krzyżowe: e-uzależnienie oraz uzależnienie od alkoholu. W zajęciach wzięło udział 20 osób, a objęły one 159 odrębnych osobodziałań.
Koszt przeprowadzenia programu – 10.200,00 zł

PRACA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SICIENKU

Wójt Gminy Sicienko, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, powołał Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwaną dalej GKRPA lub gminną komisją). Zgodnie z art. 4 ust. 4 ww. ustawy w skład gminnej komisji wchodzą osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki. W 2024 r. były to

- Pani Anna Rudniak - Przewodnicząca GKRPA,
- Pani Magdalena Kieras - Wiceprzewodnicząca GKRPA,
- Pani Wiesława Strzelecka – członek,
- Pani Małgorzata Wojnowska – członek
- Pan Sebastian Lewandowski – członek.

Działania komisji opierają się na rocznym planie pracy oraz regulaminie pracy. Z każdego posiedzenia sporządza się protokół oraz listę obecności. Posiedzenia robocze komisji zwołuje jej przewodniczący. Odbywają się one przynajmniej raz w miesiącu.
W roku 2024 GKRPA w Sicienku odbyła 12 posiedzeń.
Liczba wydanych postanowień w sprawie opinii do wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych – 7
Prowadzenie postępowań w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego – 7 nowych postępowań
Ponadto do Sądu skierowano 3 sprawy.
Koszt wynagrodzenia GKRPA w roku 2024 (wraz z pochodnymi) wyniósł 33.331,62 zł.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjuje i realizuje następujące zdania:

1) **W zakresie podejmowanych działań mających na celu zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych współuzależnionych GKRPA w Sicienku:**
   - dokonuje analizy potrzeb w tym zakresie,
   - obsługuje Rodzinny Punkt Konsultacyjny w Sicienku,
2) **W zakresie udzielania osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie**
   - przyjmuje wnioski o zastosowanie leczenia,
   - motywuje i zobowiązuje do podjęcia leczenia odwykowego,
   - kieruje osoby uzależnione na badanie przez biegłego sądowego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
   - kieruje sprawy do sądu o wydanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego
   - podejmuje działania zmierzające do zapobiegania przemocy w rodzinie
   - kieruje osoby uzależnione i uwikłane w przemoc domową do specjalistów i instytucji świadczących usługi specjalistyczne.
3) **W zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych:**
   - inicjuje działania na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień (alkohol, narkotyki, przemoc, cyberprzemoc) wśród dzieci i młodzieży,
   - inicjuje i prowadzi kampanie informacyjne skierowane do społeczności lokalnej,
   - inicjuje i prowadzi kampanie informacyjne skierowane do dzieci i młodzieży,
   - inicjuje działania dla dzieci i młodzieży w zakresie konstruktywnego sposobu spędzania wolnego czasu,

- poodejmuje działania o charakterze edukacyjnym ze szczególnym naciskiem na promocję zdrowego stylu życia, kierowane do dzieci i młodzieży oraz rodziców,
- wspiera realizację pozalekcyjnych programów sportowych i socjoterapeutycznych,
- inicjuje realizację we wszystkich szkołach programów profilaktyczno- wychowawczych;

4) **W zakresie podejmowania działań na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu:**
   - prowadzi działania edukacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych,
   - może prowadzić kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż.

DANE FINANSOWE ZA 2024 ROK

Wydatki wg klasyfikacji budżetowej w ramach Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w roku 2024 (rozdz. 85154):

Dział	Rozdział	Paragraf	Klasyfikacja	Wydatek
851	85154	2330	Dotacje dla samorządu województwa	511,75
851	85154	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	3.781,52
851	85154	4120	Składki na Fundusz Pracy	361,66
851	85154	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	84.220,00
851	85154	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3.031,94
851	85154	4220	Zakup środków żywności	9.740,51
851	85154	4260	Zakup energii RPK	33,97
851	85154	4300	Zakup usług pozostałych	132.131,29
851	85154	4360	Opłaty usług telekomunikacyjnych w publicznej sieci	346,68
851	85154	4390	Ekspertyzy, analizy i opinie	1.990,00
851	85154	4430	Różne opłaty i składki	594,9
851	85154	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	221,40
			Razem	**236.965,62**

ROZLICZENIE CAŁOŚCIOWE ŚRODKÓW

Zestawienie wartości sprzedaży alkoholu za rok 2024, na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych:

do 4,5%	4,5%-18%	powyżej 18%	SUMA całkowita
4.103.976,99 zł	1.252.721,11 zł	3.626.635,41	8.983.333,51

Dochody w 2024 r. – 232.047,03 zł

- Wysokość środków finansowych uzyskanych przez gminę z tytułu rocznych opłat za korzystanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych przedsiębiorcom – **188.992,72 zł**
- Wysokość środków finansowych uzyskanych przez gminę z tytułu opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml) – **43.054,31 zł**

Nadwyżka z lat poprzednich – 27.292,60 zł.
Środki do dyspozycji na 2024 r. – 259 339,63 zł

Wydatki 2024 r.
Rozdz. 85154 236.965,62 zł
Pozostała kwota na zadania z 2024 r. do realizacji w 2025 r. – 22.374,01 zł

Dla porównania poprzedni rok:
Zestawienie wartości sprzedaży alkoholu za rok 2023, na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych:

do 4,5%	4,5%-18%	powyżej 18%	SUMA całkowita
4.004.636,09 zł	1.048.187,25 zł	3 552 441,45 zł	8.583.664,79 zł

Dochody w 2023 r. – 219.558,07 zł.
Nadwyżka z lat poprzednich – 139.417,70 zł.
Środki do dyspozycji na 2023 r. – 358.975,77 zł.

Wydatki 2023 r.:
Rozdz. 85154 331.683,17 zł.
Pozostała kwota na zadania z 2023 r. do realizacji w 2024 r. 27.292,60 zł

PODSUMOWANIE

W 2024 roku zrealizowano wszystkie założenia Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Działania te koncentrowały się nie tylko na reagowaniu na istniejące problemy, ale przede wszystkim na ich zapobieganiu, co przyczyniło się do budowania zdrowszego i bezpieczniejszego środowiska lokalnego. Mimo że skuteczność tych działań bywa trudna do zmierzenia, ich znaczący wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców gminy jest niezaprzeczalny. Wspólne wysiłki wielu jednostek organizacyjnych umożliwiły organizację licznych przedsięwzięć na skalę całej gminy, które przyczyniły się do rozwoju społeczności.

Ważnym zadaniem, kontynuowanym jak w latach ubiegłych, była działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego, który oferował mieszkańcom gminy Sicienko wsparcie prawne i psychologiczne dla osób doświadczających przemocy domowej, uzależnionych oraz współuzależnionych, a także konsultacje psychiatryczne. W 2024 r. ze wszystkich tych świadczeń skorzystało 407 osób, którym udzielono 689 porad. Kontynuowano również profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, organizując różnorodne zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży: socjoterapeutyczne, sportowe, rozwijające zainteresowania, a także dotyczące programów profilaktyczno-wychowawczych „Spójrz inaczej". Skorzystało z nich łącznie 280 uczniów.

Inicjatywy takie jak organizacja półkolonii profilaktycznych w szkołach oraz cykl spotkań z seniorami poświęconych uzależnieniom behawioralnym zostały wznowione w szerszym zakresie, osiągając istotne sukcesy w dziedzinie profilaktyki. Stanowią one znakomity przykład konstruktywnego spędzania wolnego czasu, z dala od komputerów, smartfonów i substancji uzależniających.

Gmina Sicienko z pasją organizuje wydarzenia dla swoich mieszkańców, promując wartości rodzinne oraz aktywne spędzanie wolnego czasu, szczególnie wśród młodzieży, z dala od używek i technologii. W 2024 roku, w ramach działań profilaktycznych, zorganizowany został III Jakubowy Rodzinny Rajd Rowerowy liczący aż 150 uczestników. Ponadto podczas Majówki z Gminą Sicienko oraz Dożynek Gminnych najmłodsi mieszkańcy mogli korzystać z licznych rozwijających i angażujących atrakcji. Dodatkowo Gmina zacieśniła współpracę z Policją, pomagając przy organizacji II edycji Konkursu Filmowego „Bezpieczni w Ruchu Drogowym".

Podziękowania za zaangażowanie w działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Sicienko należy skierować do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kierownika GOPS oraz pracowników tej instytucji. Uznanie należy się także dyrektorom i nauczycielom szkół gminnych, specjalistom zatrudnionym w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym w Sicienku, psychologom szkolnym oraz przedstawicielom Policji. Ich wkład w tworzenie bezpieczniejszej i zdrowszej społeczności jest niezwykle cenny.

Sporządziła: Anna Laskowska-Solarz